

MPZ FACTSHEET INTRODUCTIE GEVAARLIJKE STOFFEN: VOOR SCHOONMAAK

Irriterend Sensibiliserend Schadelijk	Bijtend (corrosief)	Ontvlambaar	Explosief	Giftig
				

Deze factsheet behandelt in kort bestek een aantal aspecten met betrekking tot gevaarlijke stoffen en schoonmaakwerkzaamheden. Bij het schoonmaken wordt vaak gebruik gemaakt van middelen die effecten kunnen hebben op de gezondheid. Belangrijk is daarom om kennis te hebben van de gevaren van schoonmaakmiddelen. Een goede manier van werken en de inzet van de juiste beschermingsmiddelen kunnen de risico's van het werken met schoonmaakmiddelen beperken.

Schoonmaakmiddelen: Niet altijd onschuldig

Schoonmaakmiddelen zijn vaak bijtende, brandende producten. Toiletreinigers en ontkalkers bevatten (sterke) zuren die de ogen en huid kunnen irriteren of zelfs brandwonden kunnen veroorzaken. Daarnaast zijn er ook zogenaamde alkalische middelen (vaatwasmiddelen, ovenreinigers, afvoerontstoppers) die soortgelijke effecten teweeg kunnen brengen. Kijk dus altijd goed op het etiket van het product om te weten of er sprake is van een bijtend product en welke risico's daaraan verbonden zijn.

Vaatwasmiddelen zijn vaak bijtend

Gebruik ook een bril en handschoenen bij het verwisselen van vaatwasmiddelen

Tips voor veilig werken met schoonmaakmiddelen

- Zorg altijd voor voldoende bescherming in de vorm van handschoenen en bij de kans op spatten een nauw aansluitende bril;
- Werk in goed geventileerde ruimten, doe als het kan een raam open;
- Meng geen producten bij elkaar; er kunnen heftige reacties ontstaan. Volg altijd de gebruiksaanwijzing.

Draag een bril

Draag handschoenen

Oppassen met het gebruik van chloor

Chloor is een uiterst milieubelastende stof. Gebruik van chloorbleekmiddelen vormt bovendien een ernstige belasting voor de ademhalingswegen. In combinatie met andere schoonmaakmiddelen kan het giftige chloorgas gevormd worden. Dit is een bijtend gas dat onmiddellijk op de ademhaling slaat. Het gebruik van chloor bij de reguliere schoonmaak is daarom af te raden. In ziekenhuizen worden chloortabletten gebruikt als schoonmaak- en ontsmettingsmiddel bij een uitbraak van bijvoorbeeld MRSA. Belangrijk is de chloortabletten niet met blote handen aan te raken, maar altijd **handschoenen** te gebruiken.

Gassen onder druk	Op lange termijn gevaarlijk voor gezondheid	Oxiderend	Milieugevaarlijk
			

Cytostatica en schoonmaak: veilig werken is essentieel!

Cytostatica zijn geneesmiddelen die ingezet worden bij de chemotherapeutische behandeling van vooral kankerpatiënten. Hierdoor worden echter niet alleen kankercellen maar ook gezonde cellen aangetast. In ziekenhuizen komen schoonmaakmedewerkers ook op afdelingen waar dergelijke middelen zijn gebruikt. Tijdens het schoonmaken is er kans op besmetting bijvoorbeeld bij de bedden en toiletten. Het is dan ook belangrijk te streven naar een zo laag mogelijke blootstelling aan cytostatica en het verspreiden van cytostatica door een juiste manier van schoonmaken te voorkomen.

Veilig schoonmaken van sanitair en patiëntenkamers bij risico op blootstelling aan cytostatica

- Handel volgens het protocol, werk van schoon naar vuil.
- Draag handschoenen, overschoort en gelaatsbescherming (bril + mondkapje) waar nodig.
- Gooi na gebruik zowel de disposable schoonmaakmaterialen (mop, doeken) als de beschermingsmiddelen in het SZA-vat.
- Reinig overige materialen en bril met **koud** water.

Wat te doen met resten en "lege" cans?

Bij het gebruik van schoonmaakmiddelen kunnen er resten ontstaan. Voorkom dat deze in de gootsteen worden gegooid want veelal hebben ze een schadelijk effect op het milieu. Niet lege verpakkingen (vaak cans) met kleine hoeveelheden schoonmaakmiddel gelden als gevaarlijk afval. Gooi ze dus niet bij het bedrijfsafval maar voer ze af als gevaarlijk afval. Informeer bij de deskundigen op het gebied van Milieu binnen de zorginstelling. Die kan je precies vertellen hoe te handelen.

Ook niet-lege cans met schoonmaakmiddel zijn gevaarlijk afval

Vloeistof in je ogen:
Onmiddellijk de ogen spoelen!

Eerste hulp bij ongelukken

Grote ongelukken met schoonmaakmiddelen zijn niet waarschijnlijk. Mocht er wat gebeuren: **Weet wat je doet!** Kijk op het etiket van de verpakking of het veiligheidsinformatieblad hoe te handelen en schakel de bedrijfshulpverlening in.

Bij contact van de ogen, de slijmvliezen of de huid met een schoonmaakmiddel: Onmiddellijk, langdurig (ruim 15 minuten) en overvloedig spoelen met lauw water. Het spoelen van de ogen kan in eerste instantie heel goed met een oogspoelfles. Deze hebben echter een beperkte inhoud en zijn alleen bruikbaar als noodoplossing op weg naar een (vaste) oogdouche.

Milieu Platform Zorgsector (MPZ) heeft deze factsheet met zorg opgesteld. MPZ aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor evt. schade die voortvloeit uit gebruik van deze informatie. Iedere gebruiker blijft zelf verantwoordelijk. Meer informatie over veilig werken met gevaarlijke stoffen heeft MPZ staan op haar website www.gevaarlijkestoffenzorg.nl.